

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОКРУЖНИ СУД У БАЊАЛУЦИ
Посебно одјељење за сузбијање корупције,
организованог и најтежих облика привредног криминала
Број: 11 0 К 020877 25 К - п
Бањалука, 07.03.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Окружни суд у Бањалуци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, у вијећу састављеном од судија Игора Цимеше, предсједника вијећа и Игора Марића и Јелене Божић, чланова вијећа, уз учешће записничара Милкице Латинковић, у кривичном поступку против оптужених Р. Б. и Р. В, због кривичног дјела извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 2 Кривичног законика Републике Српске, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 истог законика, након јавног главног претреса, те претреса за изрицање кривичноправне санкције одржаних дана 05.03.2025. године у присуству републичког јавног тужиоца Жане Божић, оптужених, браниоца оптуженог Р. Б, адвоката Марице Ђулум из Бањалуке и браниоца оптужене Р. В, адвоката Мустафе Скопљака из Сарајева, донио је и дана 07.03.2025. године објавио сљедећу

ПРЕСУДУ

Оптужени:

1. Р. Б, звани „Б“, син Р. и Б. 1, дјевојачки М, рођен ... у С, са пребивалиштем у И. С, Улица ..., ... и боравиштем у Улици ..., Р. 1, Република Србија, ЈМБ ..., по националности Србин, држављанин Републике Српске и Босне и Херцеговине и Републике Србије, писмен, са завршеном средњом машинском школом, по занимању машински техничар, разведен, отац једног пунољетног дјетета, војску служио у К. ... године, са чином резервног војног старјешине - поручник, не води се у војној евиденцији, без одликовања, пензионер, издржава се од пензије у износу од 420,00 КМ и обављања повремених послова од којих остварује примања од око 300,00 КМ, без друге непокретне или покретне имовине, осуђиван [...]¹, не води се други кривични поступак.

2. Р. В, кћи М. 1 и М. 2, дјевојачки Е, рођена ... у Ф, са пребивалиштем мјесту ..., општина Г, ЈМБ ..., по националности Српкиња, држављанка Републике Српске и Босне и Херцеговине, писмена, са завршеном средњом трговачком школом, по занимању трговац, удата, мајка једног малољетног дјетета, војску није служила, без чина резервног војног старјешине, не води се у војној евиденцији, без одликовања, незапослена, власник аутомобила произведеног 2002. године, вриједности од око 6.000,00 КМ, издржава се од примања супруга, који обавља повремене послове и остварује мјесечна примања од око 800,00 КМ, без друге непокретне или покретне имовине, неосуђивана, не води се други кривични поступак.

к р и в и с у

---

¹ испуштени подаци из казнене евиденције

што су:

У временском периоду од октобра 2013. године до средине јануара 2014. године, З. М. (преминуо дана ...), Р. Б, Р. В, Д. А, Н. Ш. (преминуо дана ...) и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, на основу претходног заједничког договора, у намјери прибављања имовинске користи, дјелујући као припадници групе повезани ради извршења кривичних дјела фалсификовање исправа, на подручју Босне и Херцеговине - Источног Сарајева, Фоче, Гацка и Требиња и Републике Србије, сачињавали и стављали у оптицај лажне јавне исправе - дипломе и свједочанства и продавали их за различите новчане износе или директно лицима која су их наручивала или посредством других лица, па је тако сада покојни З. М. са за сада непознатим лицем из Републике Србије правио лажне дипломе и свједочанства по наруџбама одређених лица, док су Р. Б. и Д. А. достављали сада покојном З. М. податке тих лица и новац за израду лажних докумената, које податке и новац је Р. Б. добијао од Р. В. која је радила у угоститељском објекту, а Д. А. од сада покојног Н. Ш. који је радио у „РиТЕ“ Гацко, који су због својих послова били у свакодневном контакту са већим бројем лица, па су тако проналазили лица која су наручивала лажне дипломе, узимали њихове личне податке, документацију и новац на име израде лажних диплома и свједочанстава, које податке би лично или путем телефона Р. В. саопштавала Р. Б, а сада покојни Н. Ш. Д. А, а они затим сада покојном З. М, који је на основу тих личних података са лицем за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије сачињавао лажне дипломе и исте по изради слао Р. Б. и Д. А, углавном средствима јавног превоза запаковане у затворене коверте које су адресиране на Р. В. и Д. А, те су они по преузимању исте стављали у оптицај на начин да су их предавали лицима на чија имена су лажне дипломе израђене, што је Р. Б. чинио посредством Р. В, а Д. А. посредством сада покојног Н. Ш, док су преузети новац сви чланови групе међусобно дијелили остварујући на тај начин имовинску корист, па су тако:

1. У временском периоду од 25.10.2013. године до 18.11.2013. године, Р. Б, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, свјесни забрањености свог дјела чије су извршење хтјели, направили и ставили у оптицај лажне дипломе и свједочанства по наруџби прикривеног истражиоца кодног назива „Д.“ за наводно заинтересована лица М. К, Д. К. и З. Ј, на начин што је Р. Б. остварио контакт са својих претплатничких бројева ... и ... са прикривеним истражиоцем на претплатнички број ..., којом приликом је обавијестио прикривеног истражиоца о личним подацима које треба доставити за лица, као и да ће дипломе бити „као оригиналне“, те тражио 200 КМ на име капаре по дипломи, па након што се са прикривеним истражиоцем састао дана 16.11.2013. године, када му је прикривени истражилац доставио својеручно исписане податке за лица на папиру формата А4, Р. Б. је дана 16.11.2013. године са свог претплатничког броја ... позвао сада покојног З. М. на претплатнички број ... и саопштио му личне податке наведених лица и договорио да му лажне дипломе по изради достави у понедељак, па је сада покојни З. М. са НН лицем из Републике Србије исте сачинио и послао их Р. Б, након чега се Р. Б. тог понедељка дана 18.11.2013. године, око 15:00 часова, састао са прикривеним истражиоцем у угоститељском објекту „Камин“ у Источном Сарајеву и предао му сачињене три лажне дипломе и 12 свједочанстава, и то: лажну диплому на име М. К. о стеченом средњем образовању Електротехнички школски центар „Никола Тесла“ у Београду број 817-IX/2011 од 28.09.2011. године за образовни профил електротехничар енергетике и четири свједочанства исте школе о завршеним разредима ове школе и то под

дјеловодним бројевима 458-III/2010 од дана 25.03.2010. године, 632-VI/2010 од 17.06.2010. године, 727-VI/2011 од 14.06.2011. године и 758-IX/2011 од 06.09.2011. године, затим лажну диплому на име Д. К. о стеченом средњем образовању у Саобраћајно-техничкој школи у Земуну број 05-317/2011 од 27.08.2011. године за образовни профил техничар друмског саобраћаја и четири свједочанства исте школе о завршеним разредима ове школе и то под дјеловодним бројевима: 05-121/2010 од 16.06.2010. године, 05-153/2010 од 28.09.2010. године, 05-211/2011 од 23.03.2011. године и 05-293/2011 од 12.08.2011. године и лажну диплому на име З. Ј. о стеченом средњем образовању Економско-трговинска школа у Београду број 834-5-VI/2011 од 07.09.2011. године за образовни профил економски техничар и четири свједочанства исте школе о завршеним разредима ове школе и то под дјеловодним бројевима 458-5-VI/2010 од 17.06.2010. године, 531-5-VI/2010 од 27.09.2010. године, 631-5-VI/2011 од 19.04.2011. године и 758-5-VI/2011 од 25.08.2011. године, за шта му је прикривени истражилац предао износ од укупно 2550 КМ на име израде предметних лажних диплома и свједочанстава, који износ су Р. Б, сада покојни З. М. и НН лице из Републике Србије међусобно подијелили.

2. Крајем 2013. године и почетком 2014. године, Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије, свјесни забрањености свог дјела чије су извршење хтјели, по претходном заједничком договору С. А. (дјевојачки Д. 1) направили и ставили у оптицај лажну диплому Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1317-VII/2008 од 28.01.2008. године о стеченом средњем образовању машински техничар и четири свједочанства исте школе о завршена четири разреда за овај образовни профил и то: број 1234-VII/2008, 1228-VII/2007, 1134-VII/2007 и 1078-VII/2006 и В. Г. (дјевојачки Д. 1), сестри С. А. направили и ставили у оптицај лажну диплому Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1587-VII/2009 од 16.09.2009. године о стеченом средњем образовању машински техничар и четири свједочанства исте школе о завршена четири разреда за овај образовни профил и то: број 1562-VII/2009, 1434-VII/2009, 1172-VII/2008 и 1134-VII/2008, а за које је дипломе и свједочанства провјером утврђено да се исте не воде у евиденцијама Машинске школа „Радоје Дакић“ Београд, на начин да је Р. В. претходно преузела њихове личне податке од С. А. прво за њу лично, а накнадно и за сестру В. Г, које податке је Р. В. дана 07.12.2013. године, око 11:20 часова, са свог претплатничког броја ... саопштила Р. Б. на претплатнички број ..., а он истог дана податке саопштио сада покојном З. М. на претплатнички број ..., те након што је са НН лицем из Републике Србије сачинио лажне документе исте послао Р. Б, које је он посредством Р. В. послао С. А, које дипломе и свједочанства су обје држале у кући у којој живе у намјери да их употребе као праве, све до дана 11.02.2014. године, када су им од стране овлашћених службених лица Државне агенције за истраге и заштиту уз потврду привремено одузете, а за прибављене лажне дипломе и свједочанства обје исплатиле Р. Б. новчани износ од по 1100 КМ, на начин да су половину новца дале унапријед, а другу половину по преузимању лажних докумената, који новац су Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије међусобно подијелили.

3. Крајем 2013. године и почетком 2014. године, Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, свјесни забрањености свог дјела чије су извршење хтјели, по претходном заједничком договору, сада покојном В. З. направили и ставили у оптицај лажну диплому о положеном специјалистичком испиту машинбравара специјалисте Машинско-техничка школа „Радоје Дакић“ у Београду број 1672-VIII/2013 и свједочанство исте школе број 1645-VIII/2013 о положеном V степену

образовног профила машинбравар специјалиста, за које је провјером утврђено да се исте не воде у евиденцијама Машинске школе „Радоје Дакић“ Београд, на начин да је сада покојни В. З. преко М. Н. сазнао да се код Р. В. могу набавити лажне дипломе, па је истој рекао своје лично податке, које је Р. В. дана 07.12.2013. године, са свог претплатничког броја ..., доставила Р. Б. на претплатнички број ..., а затим позвала сада покојног В. З. на његов претплатнички број ... и провјерила који језик је учио и да ли хоће диплому „за ВК бравар“ да би у 11:30 часова опет позвала Р. Б. и потврдила податке, које је истог дана Р. Б. саопштио сада покојном З. М. на претплатнички број ..., а који је након што је са НН лицем из Републике Србије сачинио лажне документе, исте послао Р. Б, а он Р. В, која их је уручила сада покојном В. З, а В. З. их накнадно предао у кадровску службу „РиТЕ“ Гацко, гдје је био запослен, а из које су овлаштена службена лица Државне агенције за истраге и заштиту дана 14.02.2014. године исте уз потврду привремено одузела, док је за прибављене лажне дипломе и свједочанства Р. В. исплатио износ од укупно 1200 КМ, односно по 600 КМ у два наврата, и то први пут прије, а други пут након пружимања лажних докумената, који новац су Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије међусобно подијелили.

4. Крајем 2013. године и почетком 2014. године, Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије, свјесни забрањености свог дјела чије су извршење хтјели, по претходном заједничком договору Р. Б. 1 направили и ставили у оптицај лажну диплому о положеном специјалистичком испиту бравар специјалиста Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1642-VIII/2013 од 17.09.2013. године и свједочанство исте школе да је први пут полагао V степен за образовни степен бравар-специјалиста број 1630-VIII/2013 од 10.09.2013. године, за које је провјером утврђено да се исте не воде у евиденцијама Машинска школа „Радоје Дакић“ Београд на начин да је Р. Б. 1 од М. Н. сазнао да код се Р. В. могу набавити лажне дипломе, па обзиром да је исту од раније познавао, састао се са њом и дао јој своје личне податке и документацију у угоститељском објекат гдје је радила, које податке је она дана 06.01.2014. године са свог претплатничког броја ... доставила Р. Б. на претплатнички број ..., а он истог дана податке саопштио сада покојном З. М. на претплатнички број ... који након што је са НН лицем из Републике Србије сачинио лажне документе и исте послао Р. Б, а он Р. В, која их је уручила Р. Б. 1 у угоститељском објекту „Изгорка“ у којем је тада радила, а које је Р. Б. 1 држао у кући у којој живи у Г, у намјери да их употребеби као праве, све до дана 11.02.2014. године када су му овлаштена службена лица Државне агенције за истраге и заштиту исте уз потврду привремено одузели, док је за диплому и свједочанство Р. В. исплатио износ од укупно 1200 КМ, односно у два наврата по 600 КМ, први пут прије, а други пут након преузимања лажних докумената, који новац су Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије међусобно подијелили.

5. Крајем 2013. године и почетком 2014. године, Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, по претходном заједничком договору, свјесни забрањености свог дјела чије су извршење хтјели, М. Н. направили и ставили у оптицај лажну диплому о положеном специјалистичком испиту образовног профила бравар специјалиста Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1837-X/2012 од 28.09.2012. године и лажно свједочанство исте школе на име М. Н. број 1723-X/2012 од 05.09.2012. године, за које је провјерама утврђено да се не воде у евиденцијама Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду, на начин што је Р. В. од М. Н. преузела личне податке, које је доставила Р. Б, а он их дана 16.11.2013. године у 16:48 часова путем свог претплатничког боја ... саопштио телефоном З. М. на

претплатнички број ..., након чега је З. М. са непознатим лицем из Републике Србије исте израдио и након израде лажне дипломе и свједочанства послао Р. Б, а он прослиједио Р. В, која је предметна лажна документа предала М. Н, а за коју услугу јој је М. Н. исплатио 1200 КМ на начин да је прво дао износ од 600 КМ, а накнадно по преузимању лажних исправа и преостали износ од 600 КМ, који су потом Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије међусобно подијелили, док је М. Н. предметна лажна документца уложио у кадровску службу „РиТЕ“ Гацко гдје је запослен, одакле су дана 14.02.2014. године, уз потврду привремено одузета од стране овлашћених службених лица Државне агенције за истраге и заштиту.

6. Крајем 2013. године и почетком 2014. године, Р. Б, Р. В, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, по претходном заједничком договору, свјесни забрањености свог дјела чије су извршење хтјели, Р. В. направили и ставили у оптицај лажну диплому „Народног универзитета Светозар Марковић“ образовног профила физер - мушко - женски број 493-VII/2007 од 26.09.2007. године, са три свједочанства исте школе бројева: 123-VII/2006 од 15.06.2006. године, 325-VII/2007 од 23.02.2007. године и 421-VII/2007 од 24.09.2007. године, за које је провјерама утврђено да се не воде у матичној књизи „Народног универзитета Светозар Марковић“, на начин што је Р. В. питала Р. Б. да јој преко њему познатих лица направи лажну диплому, на што је Р. Б. пристао, па је сада покојном З. М. саопштио њене податке, након чега је сада покојни З. М. заједно са за сада непознатим лицем из Републике Србије направио лажну диплому, коју диплому је по изради послао Р. В. по Р. Б, а коју је Р. В. држала код себе у намјери да је употреби као праву и која је уз потврду привремено одузета од стране овлашћених службених лица Државне агенције за истраге и заштиту дана 11.02.2014. године, за коју диплому и свједочанство је Р. Б. исплатила новчани износ од 800 КМ, а који су он, сада покојни З. М. и НН лице из Републике Србије међусобно подијелили.

Дакле, у саставу групе, сачињавали и стављали у оптицај лажне јавне исправе,

Чиме су починили кривично дјело извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 Кривичног законика Републике Српске, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 истог законика,

па суд, на основу наведеног законског прописа, те прописа из одредбе члана 42 тачка 2), 43, 46 и 52 Кривичног законика Републике Српске, оптуженог Р. Б.

О С У Ћ У Ј Е

на казну затвора у трајању од 1 (једне) године

те, на основу наведеног законског прописа и прописа из одредбе члана 42 тачка 2), 43, 46, 53 став 4 и 54 став 1 тачка б) Кривичног законика Републике Српске, оптужену Р. В.

О С У Ћ У Ј Е

на казну затвора у трајању од 10 (десет) мјесеци.

На основу одредбе члана 82 став 1 Кривичног законика Републике Српске суд оптуженој Р. В. изриче мјеру безбједности одузимање предмета и то дипломе о стицању трећег степена стручне спреме, Народни универзитет „Светозар Марковић“ у Београду

број 493-VII/2007 од 26.09.2007. године на име Р. В, сведочанства о завршеном првом разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 123 - VII/2006 од 15.06.2006. године на име Р. В, сведочанства о завршеном другом разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 325 - VII/2007 од 23.02.2007. године на име Р. В. и сведочанства о завршеном трећем разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 421 - VII/2007 од 23.02.2007. године на име Р. В, који се након правоснажности пресуде имају уништити.

На основу одредбе члана 83 и члана 84 став 1 Кривичног законика Републике Српске оптужени Р. Б. обавезује се да на име имовинске користи прибављене извршењем кривичног дјела, у корист буџета Републике Српске, плати износ од 4.575.00 КМ (четири хиљаде и пет стотина и седамдесет пет конвертибилних марака) у року од 15 (петнаест) дана од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

На основу одредбе члана 83 и члана 84 став 1 Кривичног законика Републике Српске оптужена Р. В. обавезује се да на име имовинске користи прибављене извршењем кривичног дјела, у корист буџета Републике Српске, плати износ од 4.575.00 КМ (четири хиљаде и пет стотина и седамдесет пет конвертибилних марака) у року од 15 (петнаест) дана од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

На основу члана 99 став 1 Закона о кривичном поступку Републике Српске оптужени Р. Б. и оптужена Р. В. обавезују се да надокнаде трошкове кривичног поступка и то паушал у износу од по 150,00 КМ (стотину и педесет конвертибилних марака), а оптужени Р. Б. и награду и нужне издатке постављеног браниоца у висини која ће бити утврђена посебним рјешењем, све у року од 15 (петнаест) дана од дана правоснажности ове пресуде под пријетњом принудног извршења.

Образложење:

Републичко јавно тужилаштво, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала подигло је оптужницу број Т12 1 КТО 0000219 17 од 26.12.2024. године против оптужених Р. Б, Р. В. и Д. А, због кривичног дјела извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 2 Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 104/18 - одлука Уставног суда, 15/21, 89/21 и 73/23 и „Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 9/24 - у даљем тексту: КЗ РС), у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 истог законика. Након почетка главног претреса, републички јавни тужилац је, у смислу одредбе члана 290 Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21 - у даљем тексту: ЗКП РС), извршила прецизирање оптужнице на начин да је у тачки 2 диспозитива, у 27 реду, умјесто израза „новца“ унијела израз „лажних докумената“, те је уједно и измијенила оптужницу у погледу правне квалификације и то начин да је оптуженима стављено на терет кривично дјело извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 КЗ РС, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 истог законика, умјесто кривичног дјела извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 2 КЗ РС, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 истог законика. У преосталом дијелу оптужница је остала неизмијењена, а све три

одбране су сагласно изјавиле да им није потребно додатно вријеме ради припремања одбране.

Након почетка главног претреса, у току уводних ријечи, републички јавни тужилац и браниоци оптужених Р. Б. и Р. В. сагласно су изјавили да је закључен споразум о признању кривице са оптуженима Р. Б. и Р. В, те је исти затим и предан суду на главном претресу. У наведеном споразуму предложено је да се оптужени Р. Б, због кривичног дјела извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 КЗ РС, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 истог законика осуди на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, те да се оптужена Р. В, због истог кривичног дјела, осуди на казну затвора у трајању од 10 (десет) мјесеци. Поред тога, споразумом је предвиђено да се од оптужених одузме имовинска корист прибављена извршењем кривичног дјела, те да се оптуженој Р. В. изрекне и мјера безбједности одузимање предмета (наведених у изреци ове пресуде), као и да се оптужени обавезу на плаћање трошкова кривичног поступка. Суд је потом донио рјешење о раздвајању поступка, те је у односу на оптуженог Д. А. раздвојен кривични поступак, тако да ће се поступак у односу на овог оптуженог довршити под новим бројем, док је у односу на оптужене Р. Б. и Р. В. поступак настављен под бројем 11 0 К 020877 25 К - п.

Такође, након што је споразум о признању кривице предан суду, републички јавни тужилац предала је у доказни материјал и доказе наведене у оптужници и то записник о испитивању осумњиченог Р. Б, Републичко јавно тужилаштво, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број Т12 1 КТО 0000219 17 од 30.08.2024. године, записник о испитивању осумњичене Р. В, Државна агенција за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-04-1-564-33/13 од 11.02.2014. године, записник о саслушању свједока Б. Б, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-307/13 од 18.09.2014. године, записник о саслушању свједока С. А, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број 16-14/1-04-1-3497-403/19 од 30.08.2024. године, записник о саслушању свједока В. Г, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број 16-14/1-04-1-3497-402/19 од 29.08.2024. године, записник о саслушању свједока Р. Б. 1, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број 16-14/1-04-1-3497-404/19 од 30.08.2024. године, записник о саслушању свједока М. Н, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број 16-14/1-04-1-3497-471/19 од 30.10.2024. године, , акт Окружног јавног тужилаштва у Источном Сарајеву број Т17 0 КТО 0008384 16 од 22.12.2016. године, допис Тужилаштва Босне и Херцеговине број Т20 0 КТО 0007534 13 од 20.12.2016. године, диплома о стеченом средњем образовању, Саобраћајно-техничка школа у Земуну, Република Србија број 05-317/2011 од 27.08.2011. године на име Д. К, сведочанство о завршеном првом разреду Саобраћајно-техничке школе у Земуну, Република Србија број 05-121/2010 од 16.06.2010. године на име Д. К, сведочанство о завршеном другом разреду Саобраћајно-техничке школе у Земуну, Република Србија број 05-153/2010 од 28.09.2010. године на име Д. К, сведочанство о завршеном трећем разреду Саобраћајно-техничке школе у Земуну, Република Србија број 05-211/2011 од 23.03.2011. године на име Д. К, сведочанство о завршеном четвртном разреду Саобраћајно-техничке школе у Земуну, Република Србија број 05-293/2011 од 12.08.2011. године на име Д. К, диплома о стеченом средњем образовању, Електротехнички школски центар „Никола Тесла“ Београд број 817-IX/2011 од 28.09.2011. године на име М. К, сведочанство о завршеном првом разреду

Електротехничког школског центра „Никола Тесла“ у Београду, број 458-III/2010 од 25.03.2010. године на име М. К, сведочанство о завршеном другом разреду Електротехничког школског центра „Никола Тесла“ у Београду број 632-VI/2010 од 17.06.2010. године на име М. К, сведочанство о завршеном трећем разреду Електротехничког школског центра „Никола Тесла“ у Београду број 727-VI/2011 од 14.06.2011. године на име М. К, сведочанство о завршеном четвртном разреду Електротехничког школског центра „Никола Тесла“ у Београду, број 758-IX/2011 од 06.09.2011. године на име М. К, диплома о стеченом средњем образовању, Економско-трговинска школа у Београду број 834-5-VI/2011 од 07.09.2011. године на име З. Ј, сведочанство о завршеном првом разреду Економско-трговинске школе у Београду број 458-5-VI/2010 од 17.06.2010. године на име З. Ј, сведочанство о завршеном другом разреду Економско-трговинске школе у Београду број 531-5-VI/2010 од 27.09.2010. године на име З. Ј, сведочанство о завршеном трећем разреду Економско-трговинске школе у Београду број 631-5-VI/2011 од 19.04.2011. године на име З. Ј, сведочанство о завршеном четвртном разреду Економско-трговинске школе у Београду, број 758-5-VI/2011 од 25.08.2011. године на име З. Ј, акт Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-04-1-564-22/13 од 19.11.2013. године, извјештај о поступању Државне агенције за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-22/13 од 19.11.2013. године, записник о увиђају, Државна агенција за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-04-1-564-22/13 од 19.11.2013. године, службена забиљешка, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-СЗ-564-946/13 од 18.11.2013. године, фотодокументација, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука од 20.11.2013. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-08-04-1-564-28/13 од 20.11.2013. године, извјештај о надзору, Државна агенција за истраге и заштиту, Служба за оперативну подршку, Одсјек за оперативни и технички надзор, Тим за технички надзор и осматрање број Т-16-08-04-1-564-28/13 од 19.11.2013. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-04-1-564-87/13 од 01.04.2014. године, извјештај о анализи ЦД медија, Државна агенција за истраге и заштиту Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564- /13 од 01.04.2014. године, ЦД-4 (на којем је назначено: „...“), акт Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-08-04-1-564-27/13 од 20.11.2013. године, извјештај о надзору, Државна агенција за истраге и заштиту, Служба за оперативну подршку, Одсјек за оперативни и технички надзор, Тим за технички надзор и осматрање број Т-16-08-04-1-564-27/13 од 20.11.2013. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-04-1-564-86/13 од 01.04.2014. године, извјештај о анализи ЦД медија, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-86/13 од 01.04.2014. године, ЦД-6 (на којем је назначено: „...“), службени извјештај, Државне агенције за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-24/13 од 19.11.2013. године, папир А4 формата , службена забиљешка, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-СЗ-564-955/13 од 19.11.2013. године, фотодокументација, Државна агенција за истраге и заштиту број 16-13/1-7-111/13 од 02.12.2013. године, диплома о стеченом средњем образовању Машинско-техничка школа „Радоје Дакић“ у Београду - машински техничар број 1317-VII/2008 од 28.01.2008. године на име С. Д, сведочанство о завршеном четвртном разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1234-VII/2008 од 23.01.2008. године на име С. Д, сведочанство о завршеном трећем разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1228-VII/2007 од 13.06.2007. године на име С. Д, сведочанство о завршеном другом разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1134-VII/2007 од 23.03.2007. године на име С. Д, сведочанство о

завршеном првом разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1078-VII/2006 од 14.09.2006. године на име С. Д, диплома о стеченом средњем образовању Машинско-техничка школа „Радоје Дакић“ у Београду - машински техничар број 1587-VII/2009 од 16.09.2009. године на име В. Д, сведочанство о завршеном четвртом разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1562-VII/2009 од 04.09.2009. године на име В. Д, сведочанство о завршеном трећем разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1434-VII/2009 од 25.06.2009. године на име В. Д, сведочанство о завршеном другом разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1172-VII/2008 од 09.09.2008. године на име В. Д, сведочанство о завршеном првом разреду Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1134-VII/2008 од 17.04.2008. године на име В. Д, потврда о привременом одузимању предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-24/13 од 11.02.2014. године, потврда о привременом одузимању предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-22/13 од 11.02.2014. године, акт Машинске школе „Радоје Дакић“ у Београду број 224 од 02.07.2014. године, диплома о положеном специјалистичком испиту, Машинско-техничка школа „Радоје Дакић“ у Београду број 1672-VIII/2013 од 27.09.2013. године на име В. З, сведочанство о положеним испитима за пети степен образовног профила - машинбравар специјалиста Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1645-VIII/2013 од 14.09.2013. године на име В. З, наредба за претрес лица, просторија, предмета и покретних ствари и привремено одузимање предмета, Суд Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 14 Крн 13 од 07.02.2014. године, записник о претресању стана, других просторија и покретних ствари, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-28/13 од 14.02.2014. године, потврда о привременом одузимању предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-29/13 од 14.02.2014. године, диплома о положеном специјалистичком испиту, Машинско-техничка школа „Радоје Дакић“ у Београду број 1642-VIII/2013 од 17.09.2013. године на име Р. Б. 1, сведочанство о положеним испитима за пети степен образовног профила – бравар специјалиста Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1630-VIII/2013 од 10.09.2013. године, потврда о привременом одузимању предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-13/13 од 11.02.2014. године, акт Републичке управе за инспекцијске послове Бањалука број 24.120/098-334-6/17 од 25.01.2018. године, акт Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Сектор за инспекцијске послове број 611-00-01600/2015-12 од 04.01.2016. године, акт Саобраћајно техничке школе у Земуну, Република Србија, диплома о положеном специјалистичком испиту, Машинско-техничка школа „Радоје Дакић“ у Београду број 1837-X/2012 од 28.09.2012. године на име М. Н, сведочанство о положеним испитима за пети степен образовног профила - бравар специјалиста Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1723-X/2012 од 05.09.2012. године, диплома о стицању трећег степена стручне спреме, Народни универзитет „Светозар Марковић“ у Београду број 493-VII/2007 од 26.09.2007. године на име Р. В, сведочанство о завршеном првом разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 123 - VII/2006 од 15.06.2006. године на име Р. В, сведочанство о завршеном другом разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 325 - VII/2007 од 23.02.2007. године на име Р. В, сведочанство о завршеном трећем разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 421 - VII/2007 од 23.02.2007. године на име Р. В, наредба за претрес лица, проторија, предмета и покретних ствари и привремено одузимање предмета, Суд Босне и Херцеговине број С1

2 К 013509 14 Крн 13 од 07.02.2014. године, записник о претресању стана, осталих просторија и покретних ствари, Државна агенција за истраге и заштиту број 16-11/1-5-04-1-564-29/13 од 11.02.2014. године, записник о претресању стана, осталих просторија и покретних ствари, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-15/13 од 11.02.2014. године, потврда о привременом одузимању предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-30/13 од 11.02.2014. године, потврда о привременом одузимању предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-14/13 од 11.02.2014. године, потврда враћању привремено одузетих предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-9/13 од 08.09.2014. године, потврда враћању привремено одузетих предмета, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-04-1-564-8/13 од 08.09.2014. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број И-16-14/1-04-1-564-312/13 од 27.07.2016. године, извјештај Државне агенције за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број И-16-14/1-04-1-564-312/13 од 27.07.2016. године са актом Народног универзитета „Светозар Марковић“ Београд, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн од 01.08.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 2 од 12.09.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 3 од 18.10.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 4 од 25.10.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 5 од 18.11.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 6 од 18.11.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 7 од 22.11.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 8 од 06.12.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 11 од 23.12.2013. године, наредба Суда Босне и Херцеговине број С1 2 К 013509 13 Крн 12 од 27.12.2013. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број И-16-14/1-04-1-564-319/13 од 07.10.2016. године, извјештај о реализацији посебних истражних радњи, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број И-16-14/1-04-1-564-319/13 од 07.10.2016. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-08-04-1-564-68/13 од 21.03.2014. године, извјештај Државне агенције за истраге и заштиту, Служба за оперативну подршку, Центар за законито пресретање комуникација број Т-16-08-04-1-564-68/13 од 21.03.2014. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-14/1-04-1-564-142/13 од 16.10.2014. године, извјештај Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-14/1-04-1-564-142/13 од 16.10.2014. године са седам ДВД медија и то: ДВД медиј у папирном омоту (на којем је назначено: „...“), ДВД медија у папирном омоту (на којем је назначено: „...“), ДВД медиј у папирном омоту (на којем је назначено: „...“), ДВД медиј у папирном омоту (на којем је назначено: „...“), ДВД медиј у папирном омоту (на којем је назначено: „...“), ДВД медиј у папирном омоту (на којем је назначено: „...“), ДВД медиј у папирном омоту (на којем је назначено: „...“), службена забиљешка, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-С3-564-1053/13 од 16.12.2013. године, службена забиљешка, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-С3-564-940/13 од 18.11.2013. године, службена забиљешка, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-С3-564-941/13 од 18.11.2013. године, службени извјештај, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-С3-564- /13 од 27.09.2013. године, службена забиљешка, Државна агенција за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука број Т-16-11/1-5-С3-564-1030/13 од 11.12.2013. године, службена забиљешка, Државна агенција за истраге и заштиту,

привременом одузимању предмета, Државна агенције за истраге и заштиту број 16-11/1-5-04-1-15/13 од 11.02.2014. године, наредба за провођење вјешачења, Тужилаштво Босне и Херцеговине број Т20 0 КТ 0007534 13 од 27.02.2014. године, акт Државне агенције за истраге и заштиту број И-16-10/2-04-1-564-216/13 од 28.07.2015. године, извјештај о вјештачењу доказног материјала, Државна агенција за истраге и заштиту, Сектор за оперативну подршку, Одсјек за оперативнo-технички надзор и информатичку подршку број И-16-10/2-04-1-564-216/13 од 28.07.2015. године, ДВД медиј на којем је исписано: СИПА И-16-10/2-04-1-564- /13 Наредба Тужилаштва БиХ број: Т20 0 КТ 0007534 13 од 27.02.2014. године ТЕЛЕФОНИ Р. В, ДВД медиј на којем је исписано: СИПА И-16-10/2-04-1-564- /13 Наредба Тужилаштва БиХ број: Т20 0 КТ 0007534 13 од 27.02.2014. године „ТЕЛЕФОНИ“ Д. А, Р. Б, В. Д, З. М, М. Н, А. П, Р. Б. 1, С. Д, В. М, Ј. М, наредба судије за претходни поступак Посебно одјељење Вишег суда у Београду, Република Србија, број Пом Ик2-По1бр.50/14 од 28.05.2014. године, извод из матичне књиге умрлих, општина Фоча број 03-202-207/24 од 25.07.2024. године на име З. М, записник о испитивању осумњиченог З. М, Државна агенција за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-04-1-564-22/14 од 11.02.2014. године, извод из матичне књиге умрлих, општина Гацко број 03/1-202-1-153/24 од 29.08.2024. године на име В. З, записник о испитивању осумњиченог В. З, Републичко јавно тужилаштво, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број Т12 1 КТО 0000219 17 од 18.09.2023. године, пресуда Основног суда у Требињу број 95 0 К 086212 23 Кпс од 23.11.2023. године, акт Основног суда у Требињу број 95 0 К 091857 24 Кпс од 07.10.2024. године, пресуда Основног суда у Требињу број 95 0 К 045867 16 Кпс од 13.12.2016. године, извод из казнене евиденције за оптуженог Р. Б, Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево, Управа полиције, Сектор за правне, кадровске послове и аналитику Одјељење за аналитику, планирање и евиденције број 02/5-2-03-8-2/4308 од 17.09.2024. године, као и извод из казнене евиденције за оптужену Р. В, Полицијска управа Фоча, Одјељење криминалистичке полиције Фоча број 22-02-234-468/24 од 03.10.2024. године. На све изведене материјалне доказе браниоци и оптужени нису имали примједби, нити приговора.

Одбрана оптуженог Р. Б. је током доказног поступка извела материјални доказ и то извјештај Дома здравља Рума за оптуженог Р. Б. од 03.03.2025. године, док је одбрана оптужене Р. В. извела сљедеће материјалне доказе: овјерене изјаве Р. Ј. од 08.01.2025. године и Р. В. од 08.01.2025. године, увјерење Пореске управе Републике Српске број 06/1.08/0805-455.12-2419/2025 од 13.01.2025. године, извод из матичне књиге рођених на име Ј. Ј, општина Фоча број 04-200-1-2/25 од 08.01.2025. године, те акт општине Калиновик број 7125 од 08.01.2025. године.

На истом претресу суд је потом размотрио споразуме о признању кривице, а потом одржао и претрес за изрицање кривичноправне санкције.

На основу одредбе члана 246 став 6 ЗКП РС суд је размотрио споразуме о признању кривице закључене дана 05.03.2025. године, па је постављајући одговарајућа питања оптуженима, утврдио да су оптужени споразуме о признању кривице закључили добровољно, свјесно и са разумијевањем, да су прије закључивања споразума упознати са посљедицама закључивања споразума у погледу трошкова кривичног поступка и одузимања имовинске користи, да се споразумом о признању кривице одричу права на суђење и да неће моћи уложити жалбу на кривичноправне санкције које им буду изречене у складу са споразумима.

Након што је суд утврдио да су испуњени услови из члана 246 ЗКП РС, те да постоји довољно доказа о кривици оптужених, прихватио је споразуме о признању кривице, а оптужени су се пред судом изјаснили да су криви по наводима измијењене оптужнице.

Републички јавни тужилац је у завршној ријечи истакла околности које су оптужбу определијиле приликом избора врсте и мјере кривичних санкција предложених споразумом, те навела да је оптужени Р. Б. лице старије животне доби, да је нарушеног здравственог стања, да је слабог имовног стања, као и да је од извршења предметног кривичног дјела протекло више од десет година. У погледу оптужене Р. В. навела је да је оптужена већ приликом првог испитивања у истрази (2014. године) у присуству свога браниоца у потпуности признала извршење кривичног дјела, при чему је истражним органима дала и информације о другим лицима која су била укључена у извршење овог кривичног дјела, те додала да је оптужена незапослена, породична, те мајка једног малољетног дјетета. Истакла је и да је оптужени Р. Б. раније осуђиван, те да у том смислу нису ни примијењене одредбе о ублажавању казне, али је истакла и да је од тих осуда протекао већи период, при чему је навела да су признањем кривице обоје оптужених допринијели ефикасности и економичности овог кривичног поступка. Одбране оптужених су се у потпуности придружиле завршној ријечи републичког јавног тужиоца, те апострофирале наведене олакшавајуће околности, истичући да предложене санкције одговарају степену кривичне одговорности оптужених, као и да представљају довољну мјеру казне за извршено кривично дјело. Оптужени су се у завршним ријечима придружили наводима својих бранилаца.

Да су оптужени починили кривично дјело за које су оптужени и да су кривично одговорни, произлази како из признања кривице садржаних у споразумима о признању кривице, тако и из доказа које је извео тужилац, а на које одбрана није имала примједби у погледу законитости и вјеродостојности и које је суд у цијелости прихватио.

Прије свега, надлежност Округног суда у Бањалуци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала произлази из одредбе члана 13 став 1 тачка 44) Закона о сузбијању корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала („Службени гласник Републике Српске“ број 39/16 и 91/17). Овом одредбом наведеног закона прописано је да је Посебно одјељење овог суда надлежно, између осталог, за кривично дјело извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 КЗ РС. Из измијењене оптужнице Републичког јавног тужилаштва, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала произлази да је оптуженима стављено на терет кривично дјело из члана 366 став 1 КЗ РС. Због свега наведеног, произлази да је Округни суд у Бањалуци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала надлежан за вођење овог кривичног поступка.

Према одредби члана 366 став 1 КЗ РС, кривично дјело извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења чини онај ко у саставу групе или организоване криминалне групе изврши кривично дјело утврђено овим закоником, а ако за поједино кривично дјело није прописана тежа казна, за ово кривично дјело прописана је казна затвора у трајању од једне до петнаест година. Надаље, појам групе одређен је одредбом члана 123 став 1 тачка 9) КЗ РС и то на начин да група представља најмање три лица која су повезана ради повремених или трајних вршења кривичних дјела, која не мора да има

дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру. С друге стране, према одредби члана 347 став 2 КЗ РС, кривично дјело фалсификовање исправе чини онај ко направи лажну јавну исправу, тестамент, мјеницу, чек, јавну или службену књигу или другу књигу која се мора водити на основу закона или ко преиначи такву праву исправу или ко такву лажну или преиначену исправу стави у оптицај или је држи ради тога да је употрејеби или је употрејеби као праву, са прописаном казном затвора до пет година.

У погледу радњи за које су оптужени оглашени кривима, овај суд је, прије свега, на основу проведених доказа утврдио да су оптужени, у периоду од октобра 2013. године до средине јануара 2014. године, заједно са З. М. (преминуо дана ...), Д. А. (против којег је поступак раздвојен), Н. Ш. (преминуо дана ...) и лицем за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, а све на основу претходног заједничког договора и у намјери прибављања имовинске користи, дјеловали као припадници групе повезани ради извршења кривичних дјела фалсификовање исправа и то на подручју Босне и Херцеговине - Источног Сарајева, Фоче, Гацка и Требиња и Републике Србије. Исто тако, овај суд је на основу проведених доказа утврдио и да су оптужени сачињавали и стављали у оптицај лажне јавне исправе - дипломе и свједочанства, а потом их и продавали за различите новчане износе или директно лицима која су их наручивала или посредством других лица. У том смислу, из проведених доказа овај суд је утврдио да је сада покојни З. М. са за сада непознатим лицем из Републике Србије правио лажне дипломе и свједочанства по нарудбама одређених лица, док су оптужени Р. Б. и оптужени Д. А. (против којег је поступак раздвојен) достављали сада покојном З. М. податке тих лица, као и новац за израду лажних докумената, а које податке и новац је оптужени Р. Б. добијао од оптужене Р. В. (која је радила у угоститељском објекту), а оптужени Д. А. од сада покојног Н. Ш. (који је радио у привредном друштву „РиТЕ“ Гацко) и који су због својих послова били у свакодневном контакту са већим бројем лица, па су тако проналазили лица која су наручивала лажне дипломе, узимали њихове личне податке, документацију и новац на име израде лажних диплома и свједочанстава, а које податке је лично или путем телефона оптужена Р. В. саопштавала оптуженом Р. Б. а сада покојни Н. Ш. оптуженом Д. А. а они затим сада покојном З. М. који је на основу тих личних података са лицем за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије сачињавао лажне дипломе и исте по изради слао оптуженом Р. Б. и оптуженом Д. А. (углавном средствима јавног превоза запаковане у затворене коверте) и које су адресиране на оптужену Р. В. и оптуженог Д. А. Исто тако, овај суд је на основу проведених доказа утврдио да су оптужени тако сачињене јавне исправе - дипломе и свједочанства, по преузимању, стављали у оптицај на начин да су их предавали лицима на чија имена су лажне дипломе израђене, при чему је оптужени Р. Б. то чинио посредством оптужене Р. В. а оптужени Д. А. посредством сада покојног Н. Ш. док су преузети новац сви чланови групе међусобно дијелили и на тај начин остваривали имовинску корист.

У том смислу, из записника о испитивању тада осумњиченог Р. Б. од 30.08.2024. године, те записника о испитивању тада осумњичене Р. В. од 11.02.2014. године, овај суд је утврдио да су оптужени приликом испитивања у току истраге у потпуности признали извршење кривичног дјела које им је стављено на терет, при чему су у овим исказима детаљно описали начин на који су учествовали у сачињавању и просљеђивању фалсификованих диплома и свједочанстава и то управо на начин описан у изреци пресуде. Исто тако, из исказа саслушаних свједока, садржаних у записницима о саслушању свједока С. А. од 30.08.2024. године, В. Г. од 29.08.2024. године, те Р. Б. 1 од

30.08.2024. године, овај суд је утврдио да су свједоци С. А, В. Г. и Р. Б. 1 сагласно описали и потврдили начин на који су дошли до фалсификованих диплома и свједочанстава. При томе, сва ова лица су правоснажном пресудом Основног суда у Требињу број 95 0 К 086212 23 Кпс од 23.11.2023. године оглашена кривим због извршења кривичног дјела фалсификовање исправе из члана 347 став 2 КЗ РС. Поред тога, наведеном пресудом као осуђени обухваћено је и лице В. З. (који је у међувремену преминуо), а што је суд утврдио из извода из матичне књиге умрлих општине Г. од ... године, при чему је В. З. испитан током истраге у својству осумњиченог, што произлази из записника о испитивању осумњиченог В. З. од 18.09.2023. године, а који је у свом исказу такође у потпуности потврдио наводе садржане у исказима оптужених, али и у исказима свједока С. А, В. Г. и Р. Б. 1. Даље, из записника о саслушању свједока М. Н. од 30.10.2024. године, овај суд је утврдио начин на који је свједок М. Н. учествовао у набављању фалсификованих диплома, при чему је и овај свједок у свом исказу описао начин на који је посредством оптужене Р. В. дошао до фалсификоване дипломе.

Суд је исказима оптужених Р. Б. и Р. В. из истраге, као и исказу осумњиченог В. З, али и исказима свједока С. А, В. Г, Р. Б. 1 и М. Н. у цјелости поклонио вјеру, јер је нашао да су оптужени, као и свједоци на објективан, детаљан и потпун начин изнијели своја непосредна сазнања о кривичном дјелу описаном у изреци пресуде, као и да су њихови искази увјерљиви и тачни у погледу одлучних чињеница, али и међусобно сагласни у одлучним чињеницама, те потврђени материјалним доказима.

Исто тако, из проведених доказа, овај суд је утврдио да је Суд Босне и Херцеговине, по приједлогу Тужилаштва Босне и Херцеговине (које је првобитно водило истрагу у предметној кривичној ствари), донио наредбе којима је наложена примјена посебних истражних радњи и то: надзор и техничко снимање телекомуникација из члана 116 став 2 тачка а) Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, тајно праћење и техничко снимање лица, транспортних средстава и предмета који стоје у вези с њима из члана 116 став 2 тачка д) Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, коришћење прикривених истражилаца и коришћење информатора из члана 116 став 2 тачка е) Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, као и симуловани и контролисани откуп предмета и симуловано давање поткупнине из члана 116 став 2 тачка ф) Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине. У том смислу, из материјала прибављених спровођењем посебних истражних радњи, овај суд је утврдио да је сада преминули З. М, са непознатим лицем из Републике Србије, сачињавао лажне дипломе, а да је до заинтересованих лица долазио преко оптужених Р. Б. и Д. А, што произлази из бројних пресретнутих комуникација уложених у доказни материјал. Поред наведеног, да је сада преминули З. М, са непознатим лицем из Републике Србије, сачињавао лажне дипломе произлази и из службене забиљешке Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-СЗ-564-1053/13 од 16.12.2013. године (у којој је, између осталог, приказан транскрипт разговора број 26 из којег произлази да сада преминули З. М. говори оптуженом Р. Б. да иде према Чачку, да мора понијети паре непознатом лицу да преузме „то“), док из службене забиљешке Државне агенције за истраге и заштиту број Т-16-11/1-5-СЗ-564-1033/13 од 11.12.2013. године (из разговора 1386) произлази да је сада покојни З. М. одлазио у Чачак ради предаје новца и преузимања диплома. Из истих службених забиљешки (и то из разговора број 27 и број 1402, 1403, 1404 и 1405) произлази и да су предметне дипломе послате аутобусом, као и да су оптужени новац међусобно дијелили. Такође, све комуникације остварене путем телефона и то како комуникације, тако и телефонски бројеви и вријеме остварених комуникација, као и коришћење прикривених

истражилаца и информатора и симуловани и контролирани откуп предмета и симуловано давање поткупнине обухваћени су наредбама Суда Босне и Херцеговине (укупно десет наредби Суда Босне и Херцеговине издатих у периоду од 01.08.2013. до 27.12.2013. године). Поред тога, Државна агенција за истраге и заштиту сачинила је и извјештај о анализи пресретнутих и надзираних телефонских комуникација под бројем Т-16-14/1-04-1-564-142/13 од 16.10.2014. године, са садржајем разговора, бројевима комуникације и ознаком мета. Исто тако, у доказни материјал уложене су и бројне службене забиљешке сачињене од стране Државне агенције за истраге и заштиту, Регионална канцеларија Бањалука у којима су такође прецизирани садржаји појединих разговора са знацима лица над којима је провођена посебна истражна радња као и бројева телефона тих лица. Анализом пресретнутих разговора недвосмислено произлази да су оптужени, као и друга лица повезана са њима комуницирали, те је из садржаја ових комуникација суд неспорно утврдио да је сва комуникација била усмјерена и да се водила у вези прибављања и достављања лажних докумената описаних у изреци пресуде.

Материјални докази који потврђују да су оптужени извршили кривично дјело за које су оглашени кривим у мјесту, у вријеме и на начин описан у изреци пресуде представљају и лажно сачињене дипломе и свједочанства, које се у оригиналним примјерцима достављене суду и то за лица Д. К, М. К, З. Ј, С. Д, В. Д, В. З, Р. Б. 1, М. Н. и Р. В, а све под бројевима и називима просвјетних установа из Републике Србије, као наводних издаваоца исправа, а који подаци су наведени у изреци пресуде. Оригинали ових докумената изузети су у поступку претресања породичних кућа и објеката од стране Државне агенције за истраге и заштиту и то дана 11.02.2014. године и претресања просторија привредног друштва „Рудник и термоелектране Гацко“ дана 14.02.2014. године. О привременом одузимању ових предмета сачињене су и одговарајуће потврде, које су лица од којих су предмети одузети уредно и својеручно потписали. Такође, потврде о привременом одузимању предмета од лица С. Д, В. Д, Р. Б. 1, достављене су у копијама, с обзиром да су оригинали приложени у поступку пред Основним судом у Требињу, који је вођен против наведених лица (те се налазе у предмету Основног суда у Требињу број 95 0 К 086212 23 Кпс). Исто тако, оригинални документи (фалсификоване дипломе и свједочанства) прибављена лицима В. З. и М. Н. изузети су приликом претреса привредног друштва „РиТЕ“ Гацко, с обзиром да су их наведена лица приложила у правну службу овог привредног друштва. Поред наведеног, свједокиња Б. Б, бивша супруга оптуженог Р. Б, била је присутна код претреса породичне куће, као и присутна код привременог одузимања одређених предмета и која је одговарајуће потврде том приликом и потписала. У погледу лажне дипломе и свједочанстава сачињених на име оптужене Р. В, овај суд је наведене чињенице утврдио из наредбе Суда Босне и Херцеговине за претресање лица, просторија, предмета и покретних ствари које користи оптужена Р. В. од 07.02.2014. године, два записника о претресању стана и осталих просторија и то претреса угоститељског објекта „Саставци“ (у коме је била запослена оптужена Р. В.) и претреса породичне куће у којој оптужена живи, двије потврде о привременом одузимању предмета, потврде о враћању привремено одузетих предмета (с обзиром да су оптуженој одређени предмети враћени, а који нису у вези са извршењем кривичног дјела које је предмет овог кривичног поступка).

Из проведених доказа овај суд је утврдио и да су, за сваки од фалсификованих докумената, а чији су сви наводни издаваоци просвјетне институције са подручја Републике Србије, путем међународне правне помоћи прибављени докази од стране надлежних институција Републике Србије, а из којих несумњиво произлази да су

документи лажни. У том смислу, наведене чињенице овај суд је утврдио из наредбе Вишег суда у Београду, Посебно одјељење број Пом Ик2-По1бр.50/14 од 28.05.2014. године, из које произлази да је дозвољено указивање међународне правне помоћи по замолници Тужилаштва Босне и Херцеговине, након чега је извршена провјера вјеродостојности наведених диплома и свједочанстава, а која је, као резултат, имала утврђивање да ове исправе нису издате од стране на њима наведених издавалаца.

У међувремену, а од времена извршења кривичног дјела до момента оптужења, преминуо је З. М, што је суд утврдио из извода из матичне књиге умрлих општине Ф. број ... од ..., при чему З. М. испитан у својству осумњиченог у току трајања истраге, што произлази из записника о испитивању осумњиченог З. М. од 11.02.2014. године. Такође, у међувремену је преминуо и Н. Ш, што је суд утврдио из извода из матичне књиге умрлих општине Г. од ..., који је такође саслушан у току истраге, што произлази из записника о саслушању свједока Н. Ш. из истраге.

Поред наведеног, одлучне чињенице у овом кривичном поступку, о којима су свједочили оптужени, као и саслушани свједоци потврђене су и вјештачењем привремено одузетих предмета и то мобилних телефонских апарата. Наиме, наведена радња извршена је по наредби Тужилаштва Босне и Херцеговине број Т20 0 КТ 0007534 13 од 27.02.2014. године и о истом сачињен извјештај о вјештачењу доказног материјала Државне агенције за истраге и заштиту број 1-16-10/2-04-1-564-216/13 од 28.07.2015. године, у чијем прилогу су достављена и два ДВД записа са материјалом прибављеним овим вјештачењем, из чијег садржаја је овај суд такође утврдио да су искази оптужених, као и свједока вјеродостјни и тачни у погледу начина сачињавања и употребе фалсификованих диплома и свједочанстава наведених у изреци пресуде.

Наведеним материјалним доказима суд је поклатио вјеру, јер су у питању исправе сачињене од стране надлежних државних органа, које током поступка ни на који начин нису оспорене, при чему су у потпуности сагласне исказима свједока саслушаних током истраге, као и исказима оптужених.

У том смислу, из свих проведених доказа овај суд је утврдио да су оптужени Р. Б. и Р. В. предузели и појединачно описане радње наведене у тачкана 1 до 6 изреке пресуде.

Тако, на основу проведених доказа, овај суд је утврдио да су оптужени Р. Б. и Р. В, у периоду од 25.10.2013. године до 18.11.2013. године, заједно са сада покојним З. М. и лицем за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, направили и ставили у оптицај лажне дипломе и свједочанства по наруџби прикривеног истражиоца кодног назива „Д.“ и то за наводно заинтересована лица М. К, Д. К. и З. Ј. Наиме, из проведених доказа овај суд је утврдио да је оптужени Р. Б. остварио контакт (са својих претплатничких бројева ... и ...) са прикривеним истражиоцем (на претплатнички број ...). Такође, оптужени је том приликом обавијестио прикривеног истражиоца о личним подацима које треба доставити за ова лица, као и да ће дипломе бити „као оригиналне“, те затражио износ од 200 КМ на име капаре по дипломи. Из проведених доказа, овај суд је утврдио и да се оптужени Р. Б. затим састао са прикривеним истражиоцем и то дана 16.11.2013. године, када му је прикривени истражилац доставио својеручно исписане податке за сва ова лица (на папиру формата А4), при чему је оптужени Р. Б. дана 16.11.2013. године (са свог претплатничког броја ...) позвао сада покојног З. М. (на претплатнички број ...) и саопштио му личне податке наведених лица и истовремено договорио да му лажне дипломе по изради достави у понедељак, након чега је сада покојни З. М, са НН лицем из Републике Србије, исте сачинио и послао их оптуженом

Р. Б. Оптужени Р. Б. се потом, дана 18.11.2013. године, око 15:00 часова, састао са прикривеним истражиоцем и то у угоститељском објекту „Камин“ у Источном Сарајеву и предао му сачињене три лажне дипломе и 12 свједочанстава, и то: лажну диплому на име М. К. о стеченом средњем образовању Електротехнички школски центар „Никола Тесла“ у Београду број 817-IX/2011 од 28.09.2011. године за образовни профил електротехничар енергетике и четири свједочанства исте школе о завршеним разредима ове школе и то под дјеловодним бројевима 458-III/2010 од дана 25.03.2010. године, 632-VI/2010 од 17.06.2010. године, 727-VI/2011 од 14.06.2011. године и 758-IX/2011 од 06.09.2011. године, затим лажну диплому на име Д. К. о стеченом средњем образовању у Саобраћајно-техничкој школи у Земуну број 05-317/2011 од 27.08.2011. године за образовни профил техничар друмског саобраћаја и четири свједочанства исте школе о завршеним разредима ове школе и то под дјеловодним бројевима: 05-121/2010 од 16.06.2010. године, 05-153/2010 од 28.09.2010. године, 05-211/2011 од 23.03.2011. године и 05-293/2011 од 12.08.2011. године и лажну диплому на име З. Ј. о стеченом средњем образовању Економско-трговинска школа у Београду број 834-5-VI/2011 од 07.09.2011. године за образовни профил економски техничар и четири свједочанства исте школе о завршеним разредима ове школе и то под дјеловодним бројевима 458-5-VI/2010 од 17.06.2010. године, 531-5-VI/2010 од 27.09.2010. године, 631-5-VI/2011 од 19.04.2011. године и 758-5-VI/2011 од 25.08.2011. године, за шта му је прикривени истражилац предао износ од укупно 2550 КМ на име израде предметних лажних диплома и свједочанстава, који износ су потом оптужени Р. Б, сада покојни З. М. и НН лице из Републике Србије међусобно подијелили.

Исто тако, из проведених доказа овај суд је утврдио да су оптужени, крајем 2013. године и почетком 2014. године, заједно са сада покојним З. М. и за сада непознатим лицем из Републике Србије, по претходном заједничком договору, С. А. (дјевојачки Д. 1) направили и ставили у оптицај лажну диплому Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1317-VII/2008 од 28.01.2008. године о стеченом средњем образовању машински техничар и четири свједочанства исте школе о завршена четири разреда за овај образовни профил и то: број 1234-VII/2008, 1228-VII/2007, 1134-VII/2007 и 1078-VII/2006, док су В. Г. (дјевојачки Д. 1) направили и ставили у оптицај лажну диплому Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1587-VII/2009 од 16.09.2009. године о стеченом средњем образовању машински техничар и четири свједочанства исте школе о завршена четири разреда за овај образовни профил и то: број 1562-VII/2009, 1434-VII/2009, 1172-VII/2008 и 1134-VII/2008, а за које је дипломе и свједочанства провјером утврђено да се исте не воде у евиденцијама Машинске школа „Радоје Дакић“ Београд. Наиме, из проведених доказа суд је утврдио да је оптужена Р. В. претходно преузела личне податке од С. А. (прво за њу лично, а накнадно и за сестру В. Г.), које податке је оптужена Р. В. дана 07.12.2013. године, око 11:20 часова (са свог претплатничког броја ...), саопштила оптуженом Р. Б. (на претплатнички број ...), а оптужени Р. Б. истог дана податке саопштио сада покојном З. М. (на претплатнички број ...), кој је, након што је са НН лицем из Републике Србије сачинио лажне документе, исте послао оптуженом Р. Б, а које је он посредством оптужене Р. В. послао С. А. Такође, за прибављене лажне дипломе и свједочанства С. А. и В. Го. су оптуженом Р. Б. исплатиле новчани износ од по 1100 КМ и то на начин да су половину новца дале унапријед, а другу половину по преузимању лажних докумената, који новац су оптужени Р. Б, оптужена Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије међусобно подијелили.

Даље, из проведених доказа овај суд је утврдио да су оптужени, крајем 2013. године и почетком 2014. године, заједно са сада покојним З. М. и лицем за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, по претходном заједничком договору, сада покојном В. З. направили и ставили у оптицај лажну диплому о положеном специјалистичком испиту машинбравара специјалисте Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1672-VIII/2013 и свједочанство исте школе број 1645-VIII/2013 о положеном V степену образовног профила машинбравар специјалиста, за које је провјером утврђено да се исте не воде у евиденцијама Машинске школе „Радоје Дакић“ Београд. Наиме, из проведених доказа је утврђено да је сада покојни В. З. преко М. Н. сазнао да се код оптужене Р. В. могу набавити лажне дипломе, па је истој рекао своје личне податке, које је оптужена Р. В. дана 07.12.2013. године (са свог претплатничког броја ...), доставила оптуженом Р. Б. (на претплатнички број ...), а затим позвала сада покојног В. З. (на његов претплатнички број ...) и провјерила који језик је учио и да ли хоће диплому „за ВК бравар“ да би у 11:30 часова опет позвала оптуженог Р. Б. и потврдила податке, које је истог дана оптужени Р. Б. саопштио сада покојном З. М. (на претплатнички број ...), а који је, након што је са НН лицем из Републике Србије, сачинио лажне документе, исте послао оптуженом Р. Б, а он оптуженој Р. В, која их је уручила сада покојном В. З, који је ове документе накнадно предао у кадровску службу „РиТЕ“ Гацко (гдје је био запослен). Ово лице је потом оптуженој Р. В. исплатио износ од укупно 1200 КМ, односно по 600 КМ у два наврата, и то први пут прије, а други пут након пружања лажних докумената, који новац су оптужени Р. Б, оптужена Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије међусобно подијелили.

Исто тако, из проведених доказа овај суд је утврдио да су, крајем 2013. године и почетком 2014. године, оптужени Р. Б, оптужена Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије, по претходном заједничком договору, Р. Б. 1 направили и ставили у оптицај лажну диплому о положеном специјалистичком испиту бравар специјалиста Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду број 1642-VIII/2013 од 17.09.2013. године и свједочанство исте школе да је први пут полагао V степен за образовни степен бравар-специјалиста број 1630-VIII/2013 од 10.09.2013. године, а за које је провјером утврђено да се исте не воде у евиденцијама Машинска школа „Радоје Дакић“ Београд. Наиме, из проведених доказа произлази да је Р. Б. 1 од М. Н. сазнао да се код оптужене Р. В. могу набавити лажне дипломе, па с обзиром да је исту од раније познавао, састао се са њом и дао јој своје личне податке и документацију (у угоститељском објекту гдје је радила), које податке је она дана 06.01.2014. године (са свог претплатничког броја ...) доставила оптуженом Р. Б. (на претплатнички број ...), а он истог дана податке саопштио сада покојном З. М. (на претплатнички број ...), који је, након што је са НН лицем из Републике Србије сачинио лажне документе и исте послао оптуженом Р. Б, а он оптуженој Р. В, која их је уручила Р. Б. 1 у угоститељском објекту „Изгорка“ (у којем је тада радила). При свему томе, Р. Б. 1 је за диплому и свједочанство оптуженој Р. В. исплатио износ од укупно 1200 КМ, односно у два наврата по 600 КМ, први пут прије, а други пут након преузимања лажних докумената, који новац су оптужени Р. Б, оптужена Р. В, сада покојни З. М. и за сада непознато лице из Републике Србије међусобно подијелили.

Из проведених доказа овај суд је узврдио и да су, крајем 2013. године и почетком 2014. године, оптужени Р. Б, оптужена Р. В, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, по претходном заједничком договору, М. Н. направили и ставили у оптицај лажну диплому и то о положеном спцијалистичком испиту образовног профила бравар специјалиста Машинско-техничке школе „Радоје

Дакић“ у Београду број 1837-X/2012 од 28.09.2012. године и лажно свједочанство исте школе на име М. Н. број 1723-X/2012 од 05.09.2012. године, за које је провјерама такође утврђено да се не воде у евиденцијама Машинско-техничке школе „Радоје Дакић“ у Београду. Наиме, оптужена Р. В. је од М. Н. преузела личне податке, које је доставила оптуженом Р. Б, а он их дана 16.11.2013. године (у 16:48 часова) и то путем свог претплатничког боја ... саопштио З. М. (на претплатнички број ...), након чега је З. М. са непознатим лицем из Републике Србије исте израдио и након израде лажне дипломе и свједочанства послао оптуженом Р. Б, а он прослиједио оптуженој Р. В, која је предметна лажна документа предала М. Н, а за коју услугу јој је М. Н. исплатио 1200 КМ на начин да је прво дао износ од 600 КМ, а накнадно по преузимању лажних исправа и преостали износ од 600 КМ. Овај износ су оптужени Р. Б, оптужена Р. В, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије међусобно подијелили, док је М. Н. предметна лажна документа уложио у кадровску службу привредног друштва „РиТЕ“ Гацко гдје је запослен.

Коначно, из проведених доказа овај суд је утврдио да су, крајем 2013. године и почетком 2014. године, оптужени Р. Б, оптужена Р. В, сада покојни З. М. и лице за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, по претходном заједничком договору, оптуженој Р. В. направили и ставили у оптицај лажну диплому „Народног универзитета Светозар Марковић“ образовног профила физер - мушко - женски број 493-VII/2007 од 26.09.2007. године, са три свједочанства исте школе бројева: 123-VII/2006 од 15.06.2006. године, 325-VII/2007 од 23.02.2007. године и 421-VII/2007 од 24.09.2007. године, за које је провјерама утврђено да се не воде у матичној књизи „Народног универзитета Светозар Марковић“. У том смислу, оптужена Р. В. питала је оптуженог Р. Б. да јој преко њему познатих лица направи лажну диплому, на што је оптужени Р. Б. пристао, па је сада покојном З. М. саопштио њене податке, након чега је сада покојни З. М, заједно са за сада непознатим лицем из Републике Србије, направио лажну диплому, коју диплому је по изради послао оптуженој Р. В. и то по оптуженом Р. Б. За наведену диплому и свједочанства оптужена Р. В. је оптуженом Р. Б. исплатила новчани износ од 800 КМ, а који су он, сада покојни З. М. и НН лице из Републике Србије међусобно подијелили.

Оцјеном свих проведених доказа, у смислу одредбе члана 295 став 2 ЗКП РС, суд је оцијенио све изведене доказе како појединачно, тако и у вези са осталим доказима, па је закључио да сви наведени докази потврђују признање кривице оптужених Р. Б. и оптужене Р. В. садржано у споразумима о признању кривице, тако да је утврђено да су оптужени починили кривично дјело извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 КЗ РС, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 истог законика КЗ РС у вријеме, у мјесту и на начин описан у изреци пресуде, јер су у саставу групе сачињавали и стављали у оптицај лажне јавне исправе - дипломе и свједочанства и продавали их за различите новчане износе или директно лицима која су их наручивала или посредством других лица.

Из проведених доказа, суд је закључио и да су оптужени у вријеме извршења предметног кривичног дјела били потпуно урачунљиви, јер суд није нашао нити једну чињеницу, нити околност које би довеле у питање могућност оптужених да схвате значај свога дјела и да управљају својим поступцима, а нити су странке и браниоци у било којем дијелу довели у питање урачунљивост оптужених у погледу овог кривичног дјела. Исто тако, везано за питање виности оптужених, као њиховог субјективног односа према извршеном кривичном дјелу, суд је нашао да су оптужени ово кривично дјело починили са директним умишљајем, јер су у потпуности били свјесни кривичног дјела и хтјели су

његово извршење, с обзиром да су били свјесни да сачињавају и стављају у оптицај лажне јавне исправе - дипломе и свједочанства, које су и продавали, при чему су били свјесни да дјелују у оквиру групе, а што су и хтјели.

Имајући у виду све наведено, на основу проведених доказа, утврђено је да су оптужени у периоду од октобра 2013. године до средине јануара 2014. године, заједно са З. М. (преминуо дана ...), оптуженим Д. А. (у односу на којег је поступак раздвојен), Н. Ш. (преминуо дана ...) и лицем за сада неутврђеног идентитета из Републике Србије, на основу претходног заједничког договора, у намјери прибављања имовинске користи, дјелујући као припадници групе повезани ради извршења кривичних дјела фалсификовање исправа, на подручју Босне и Херцеговине - Источног Сарајева, Фоче, Гацка и Требиња и Републике Србије, сачињавали и стављали у оптицај лажне јавне исправе - дипломе и свједочанства и продавали их за различите новчане износе или директно лицима која су их наручивала или посредством других лица у вријеме, у мјесту и на начин описан у тачка 1 до 6 изреке пресуде, те да су дјело извршили са директним умишљајем, чиме су у радњама оптужених остварена сва битна објективна и субјективна обиљежја кривичног дјела извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 КЗ РС, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправа из члана 347 став 2 истог законика КЗ РС.

Када је у питању одмјеравање казне, суд је, прије свега, утврдио да су споразумима о признању кривице предвиђене кривичноправне санкције (у односу на оптуженог Р. Б. казна затвора у трајању од једне године, а у односу на оптужену Р. В. казна затвора у трајању од десет мјесеци, као и мјера безбједности одузимање предмета) у складу са релевантним одредбама КЗ РС. Наиме, за кривично дјело извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 КЗ РС прописана је казна затвора у трајању од једне до петнаест година, док је одредбама члана 53 истог законског прописа предвиђено да блажу казну од прописане за одређено кривично дјело суд може изрећи у случајевима споразума о кривици, али не и мимо правила и граница прописаних овим закоником. У том смислу, према одредби члана 54 став 1 тачка б) КЗ РС, ако је за кривично дјело као најмања мјера казне прописана казна затвора од једне године казна се може ублажити до три мјесеца (као у конкретном случају у односу на оптужену Р. В.). Такође, према одредби члана 82 став 1 КЗ РС, од учиниоца кривичног дјела одузимају се предмети и средства који су настали извршењем кривичног дјела. Из наведеног произлази да су кривичне санкције предвиђене споразумима о признању кривице у складу са одредбама КЗ РС.

Приликом одмјеравања казне, полазећи од сврхе кажњава у смислу одредбе члана 43 КЗ РС (спречавање учиниоца да убудуће чини кривична дјела и његово преваспитање, утицај на друге да не чине кривична дјела, те изражавање друштвене осуде за кривично дјело, развијање и јачање одговорности и свијести код грађана о опасности и штетности кривичних дјела и оправданости кажњавања, те неопходности поштовања закона) суд је цијенио све околности на страни оптужених које су од значаја за висину казне на начин како је то прописано одредбом члана 52 КЗ РС.

Тако, од олакшавајућих околности суд је цијенио држање оптужених након извршеног кривичног дјела, које се огледа у њиховом признању кривице садржаним у закљученим споразумима о признању кривице, а којима су допринијели ефикасности и економичности овог кривичног поступка, с обзиром да су споразуми о признању кривице закључени на самом почетку главног претреса и то одмах након читања

оптужнице, при чему је самом оптужницом предложено саслушање укупно осам свједока, једног вјештака, те извођење укупно 190 материјалних доказа. Исто тако, суд је као олакшавајућу околност цијенио и протек времена од извршења овог кривичног дјела, с обзиром да је предметно кривично дјело извршено у периоду од октобра мјесеца 2013. године до средине јануара мјесеца 2014. године, па произлази да је од његовог извршења протекло више од десет година. Када је у питању оптужени Р. Б, од олакшавајућих околности, суд је цијенио и његове личне прилике (оптужени је лице старије животне доби, са навршене 72 године живота), као и његово нарушено здравствено стање, а што произлази из извјештаја Дома здравља Рума за оптуженог Р. Б. од 03.03.2025. године, у којем је наведено да оптужени болује од ... . Као олакшавајућу околност суд је цијенио и слабо имовно стање оптуженог Р. Б. (пензионер, издржава се од пензије у износу од 420,00 КМ и обављања повремених послова од којих остварује примања од око 300,00 КМ, без друге непокретне или покретне имовине). Такође, суд је као олакшавајућу околност у односу на оптужену Р. В. цијенио њене личне прилике (породична, те мајка једног малољетног дјетета), као и њено слабо имовно стање (незапослена, власник аутомобила произведеног 2002. године, вриједности од око 6.000,00 КМ, издржава се од примања супруга, који обавља повремене послове, од којих остварује примања од око 800,00 КМ, без друге непокретне или покретне имовине). При томе, у погледу оптужене Р. В. суд је нарочито цијенио њено држање након извршеног кривичног дјела, с обзиром да је оптужена већ приликом првог испитивања у истрази (2014. године), у присуству свога браниоца, у потпуности признала извршење кривичног дјела, при чему је истражним органима дала и информације о другим лицима која су била укључена у извршење овог кривичног дјела. Такође, оптужена је неосђивана, а што произлази из извода из казнене евиденције за оптужену Р. В, Полицијска управа Фоча, Одјелење криминалистичке полиције Фоча број 22-02-234-468/24 од 03.10.2024. године, па је и ову околност суд цијенио као олакшавајућу. Суд је у односу на оптуженог Р. Б. цијенио његову ранију осуђиваност као отежавајућу околност, а што произлази из извода из казнене евиденције за оптуженог Р. Б, Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево, Управа полиције, Сектор за правне, кадровске послове и аналитику Одјелење за аналитику, планирање и евиденције број 02/5-2-03-8-2/4308 од 17.09.2024. године. Међутим, из наведеног извода произлази да је од посљедње осуде протекло девет година, док након тога оптужени није осуђиван, па је ову отежавајућу околност суд довео у везу са протеклом времена од посљедње осуде овог оптуженог.

Цијенећи наведене олакшавајуће околности у свом јединству и доводећи их у везу са утврђеном отежавајућом околношћу у односу на оптуженог Р. Б. (ранија осуђиваност), суд је оптуженог Р. Б. осудио на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, док је у погледу оптужене Р. В. суд закључио да наведене околности представљају особито олакшавајуће околности, због чега је, имајући у виду одредбе о ублажавању казне из члана 53 и 54 став 1 тачка б) КЗ РС, оптужену Р. В. осудио на казну затвора у трајању од 10 (десет) мјесеци, што представља блажу мјеру казне. Наиме, полазећи од сврхе кажњавања, казне прописане за предметно кривично дјело и граница ублажавања казне, те цијенећи укупност наведених олакшавајућих околности, суд је нашао да свеукупна оцјена предметног кривичног дјела и његових починилаца указују да овакве казне одговарају личности оптужених и тежини извршеног кривичног дјела, те да се овом казном може постићи сврха кажњавања, како у погледу специјалне, тако и у погледу генералне превенције, оправдано вјерујући да ће овако изречена казна утицати на оптужене да више не врше оваква или слична кривична дјела, у смислу одредбе члана 43 КЗ РС. Овакав закључак суд заснива имајући у виду наведене олакшавајуће околности, те тежину и друштвену опасност извршеног кривичног дјела, али и законом

прописани распон казне и границе њеног ублажавања. Стога, суд сматра да је казна затвора у наведеном трајању довољна мјера казне за оптужене с обзиром на тежину кривичног дјела и потребу да се утиче на оптужене како убудуће не би чинили оваква или слична кривична дјела, а ова мјера казне нужна је и довољна за постизања циљева генералне превенције, како би се други одвратили од чињења кривичних дјела.

На основу члана 82 став 1 суд је оптуженој Р. В. изрекао мјеру безбједности одузимање предмета и то дипломе о стицању трећег степена стручне спреме, Народни универзитет „Светозар Марковић“ у Београду број 493-VII/2007 од 26.09.2007. године на име Р. В, сведочанства о завршеном првом разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 123 - VII/2006 од 15.06.2006. године на име Р. В, сведочанства о завршеном другом разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 325 - VII/2007 од 23.02.2007. године на име Р. В. и сведочанства о завршеном трећем разреду Народног универзитета „Светозар Марковић“ у Београду број 421 - VII/2007 од 23.02.2007. године на име Р. В, који се након правоснажности пресуде имају уништити. Наиме, одредбом члана 82 став 1 КЗ РС прописано је да се од учиниоца кривичног дјела одузимају предмети и средства настали извршењем кривичног дјела. Према изложеном, како је суд утврдио да је оптужена Р. В. починила кривично дјело извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 КЗ РС, у вези са кривичним дјелом фалсификовање исправе из члана 347 став 2 КЗ РС, те да су извршењем овог кривичног дјела наставили ови предмети, то је на основу наведених одредаба и донио одлуку о изрицању мјере безбједности одузимање предмета, који се након правоснажности пресуде имају уништити. Одлуку да се наведени предмети униште суд је донио на основу одредбе члана 91 став 3 ЗКП РС, која прописује да ако је у пресуди изречена мјера безбједности одузимања предмета, суд ће одлучити хоће ли се такви предмети продати по одредбама које важе за извршни поступак или ће се предати криминалистичком музеју или другој установи или ће се уништити.

Такође, на основу одредбе члана 83 и члана 84 став 1 КЗ РС, суд је донио одлуку којом се оптужени Р. Б. обавезује да на име имовинске користи прибављене извршењем кривичног дјела, у корист буџета Републике Српске, плати износ од 4.575.00 КМ (четири хиљаде и пет стотина и седамдесет пет конвертибилних марака) у року од 15 (петнаест) дана од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења, те је суд донио одлуку и да оптужена Р. В, на име имовинске користи прибављене извршењем кривичног дјела, у корист буџета Републике Српске, плати износ од 4.575.00 КМ (четири хиљаде и пет стотина и седамдесет пет конвертибилних марака) у року од 15 (петнаест) дана од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Наиме, одредбом члана 83 став 1 КЗ РС прописано је да се имовинска корист, као и приходи или друге користи настале из имовинске користи прибављене кривичним дјелом, обавезно одузимају, док је одредбом члана 83 став 2 КЗ РС прописано да се ова корист одузима судском одлуком којом је утврђено извршење кривичног дјела и то под условима прописаним овим закоником. Надаље, одредбом члана 84 став 1 КЗ РС прописано је да ће се од учиниоца одузети новац, предмети од вриједности и свака друга имовинска корист која је прибављена кривичним дјелом, а ако одузимање није могуће, учинилац ће се обавезати на исплату новчаног износа сразмјерног прибављеној имовинској користи. Коначно, одредбом члана 388 ЗКП РС прописано је да ће суд висину износа имовинске користи прибављене кривичним дјелом утврдити по

службеној оцјени ако би њено утврђивање било повезано са несразмјерним тешкоћама или са знатним одуговлачењем поступка.

При томе, ваља напоменути да мјера одузимања имовинске користи није ни казна ни мјера безбједности. Пошто није казна, она и нема пунитивни, већ ресторативни карактер успостављања имовинскоправног стања које је нарушено кривичним дјелом. Овом мјером спречава се богаћење извршењем кривичног дјела, а уједно се настоји успоставити имовинско стање које је постојало прије извршења кривичног дјела. Ова мјера није личног карактера, јер не садржи осуду, нити је уперена према учиниоцу кривичног дјела. Она је уперена према сваком оном ко држи имовинску корист која је остварена кривичним дјелом. Имовинска корист се одузима од извршиоца кривичног дјела или саучесника, али и од трећег лица без обзира на правни основ стицања. Да би се ова имовинска корист одузела није потребан захтјев, приједлог нити иницијатива надлежног тужиоца или неког другог процесног субјекта, јер суд имовинску корист одузима по службеној дужности. Зато, када суд утврди да је кривичним дјелом прибављена имовинска корист у одређеној висини, као што је то у конкретном случају, а није постављен имовинскоправни захтјев у тој висини или се о њему у тој фази поступка не може одлучити, суд је дужан ту корист одузети. Овако ће суд поступити по службеној дужности, јер му за то није потребан приједлог или иницијатива тужиоца, у било којој форми или у било ком дијелу неког оптужног акта.

Према изложеном, како је суд из проведених доказа утврдио да су оптужени Р. Б. и оптужена Р. В, извршењем кривичног дјела из члана 366 став 1 у вези са кривичним дјелом из члана 347 став 2 КЗ РС, стекли имовинску корист у износу од по 4.575.00 КМ (четири хиљаде и пет стотина и седамдесет пет конвертибилних марака), јер су међусобно дијелили новчане износе прибављене сачињавањем и стављањем у оптицај диплома и свједочанстава описаних у тачкама 1 до 6 изреке пресуде, то је суд, на основу наведених одредби КЗ РС и ЗКП РС, донио одлуку којом се оптужени Р. Б. и оптужена Р. В. обавезују да на име имовинске користи прибављене извршењем кривичног дјела, у корист буџета Републике Српске, плате износ од 4.575.00 КМ (четири хиљаде и пет стотина и седамдесет пет конвертибилних марака) у року од 15 (петнаест) дана од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења, коју корист су стекли извршењем овог дјела.

Суд је донио одлуку и да су оптужени Р. Б. и оптужена Р. В. дужни да надокнаде трошкове кривичног поступка и то паушал у износу од по 150,00 КМ (стотину и педесет конвертибилних марака), а оптужени Р. Б. и награду и нужне издатке постављеног браниоца у висини која ће бити утврђена посебним рјешењем, све у року од 15 (петнаест) дана од дана правоснажности ове пресуде под пријетњом принудног извршења.

Наиме, одредбом члана 97 став 1 ЗКП РС прописано је да ће у пресуди суд одлучити ко ће сносити трошкове поступка и колико они износе. С друге стране, одредба члана 99 став 1 ЗКП РС прописује да када суд оптуженог прогласи кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да надокнади трошкове кривичног поступка. Одредба члана 96 став 1 ЗКП РС прописује да трошкови кривичног поступка представљају издатке учињене поводом кривичног поступка од његовог покретања до његовог завршетка. Према одредби члана 99 став 2 истог закона трошкови кривичног поступка обухватају, између осталог, паушални износ (члан 96 став 2 тачка е) ЗКП РС).

Имајући у виду наведене одредбе ЗКП РС, с обзиром да је оптужене прогласио кривима, суд је донио одлуку да су оптужени дужни надокнадити трошкове кривичног поступка како то и прописује одредба члана 99 став 1 ЗКП РС.

У погледу структуре трошкова, према одредби члана 96 став 3 ЗКП РС, паушални износ утврђује се у оквиру износа одређених одговарајућим прописом, с обзиром на трајање и сложеност поступка и имовинско стање лица обавезног да плати овај износ. Имајући у виду да је одредбом члана 32 Уредбе о накнади трошкова одређено да се паушални износ утврђује у висини од 150,00 до 2000,00 КМ, те имајући у виду трајање и сложеност овог кривичног поступка (који је трајао у мјери која не прелази уобичајено трајање овакве врсте поступака, при чему је главни претрес је окончан споразумом о признању кривице и то на једном рочишту), те имајући у виду имовинско стање оптуженог Р. Б. (пензионер, издржава се од пензије у износу од 420,00 КМ и обављања повремених послова од којих остварује примања од око 300,00 КМ, без друге непокретне или покретне имовине), као и оптужене Р. В. (незапослена, власник аутомобила произведеног 2002. године, вриједности од око 6.000,00 КМ, издржава се од примања супруга, који обавља повремене послове, од којих остварује примања од око 800,00 КМ, без друге непокретне или покретне имовине) суд је донио одлуку да оптужени исплате паушалну накнаду у износу од по 150,00 КМ.

Коначно, с обзиром да бранилац по службеној дужности оптуженог Р. Б. до окончања поступка није доставила прецизирани захтјев у погледу награде и нужних издатака браниоца, суд је, на основу одредбе члана 97 став 2 ЗКП РС одлучио да је оптужени дужан платити награду и нужне издатке постављеног браниоца у висини која ће бити утврђена посебним рјешењем када се наведени подаци прибаве.

Наведене трошкове оптужени су дужни платити у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде под пријетњом принудног извршења.

С обзиром на изнесене разлоге, а на основу члана 246 ЗКП РС, суд је прихватио споразуме о признању кривице од 05.03.2025. године, те је на основу члана 299 ЗКП РС донесена пресуда као у изреци.

Записничар
Милкица Латинковић

Предсједник вијећа
Игор Цимеша

Поука о праву на жалбу:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Врховном суду Републике Српске, осим у погледу кривичноправне санкције - члан 246 став 6 тачка в) ЗКП РС, у року од 15 дана по пријему овјереног преписа пресуде. Жалба се предаје овом суду, у писаном облику, у довољном броју примјерака за суд и противну странку.